

Calamiteiten in de voedingsmiddelenindustrie

De techneut moet méér smetvrees krijgen

FHI online seminar
Kennisweek Food & Beverage
11 november 2020
9.30 – 10.00
IJsbrand Velzeboer

Inhoud

1. Wanneer is er sprake van een calamiteit?
2. Oorzaken van de ellende
3. Enkele casussen 6
4. Wat doet HDN hier aan ter preventie?

Calamiteit

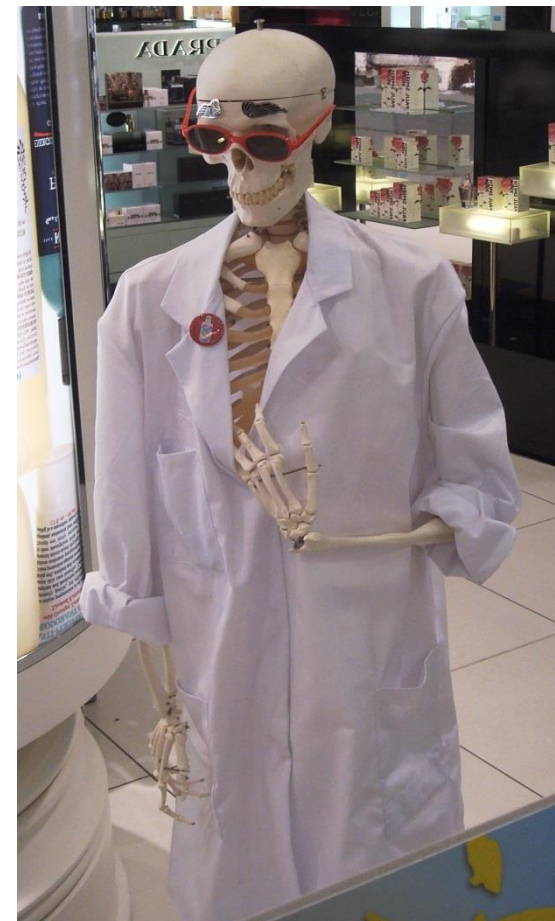
- Noodgeval
- Onvoorziene situatie
- Plotselinge optredend
- Gebeurtenis met aanzienlijke schade
- Gevaar voor de bevolking
ofwel
- Een ramp.

Calamiteit in de voedingsmiddelenindustrie=

Terugroep actie

- Kost ongeveer €250K tot >10.⁶
- Advertentiekosten
- Claim opdrachtgever
- Logistieke kosten
- Productkosten
- Imagoschade
- Steeds moeilijker te verzekeren.

Terugroepacties, de oorzaken

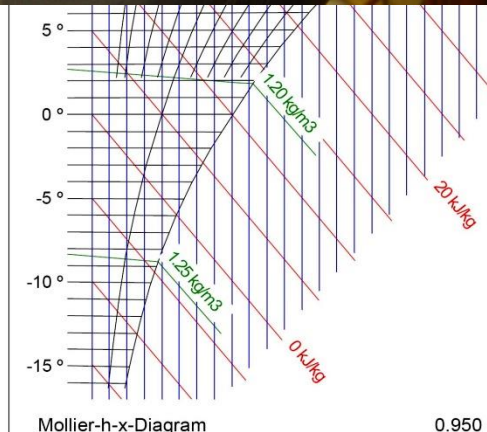
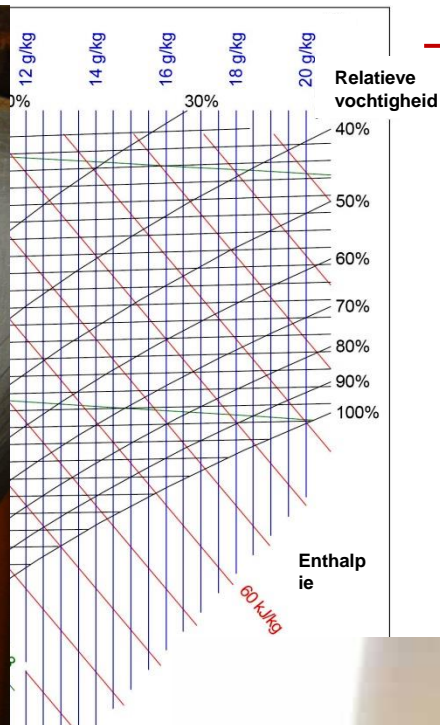
---

1. Allergenen	60%
Kruisbesmetting	
Vergeten te vermelden op etiket	
2. Bacteriologisch	20%
<i>Salmonella</i>	
<i>E coli O157:H7</i>	
<i>Listeria monocytogenes</i>	
3. Productvreemde delen.	20%
Glas, hout, plastic, metaal, chemicaliën.	

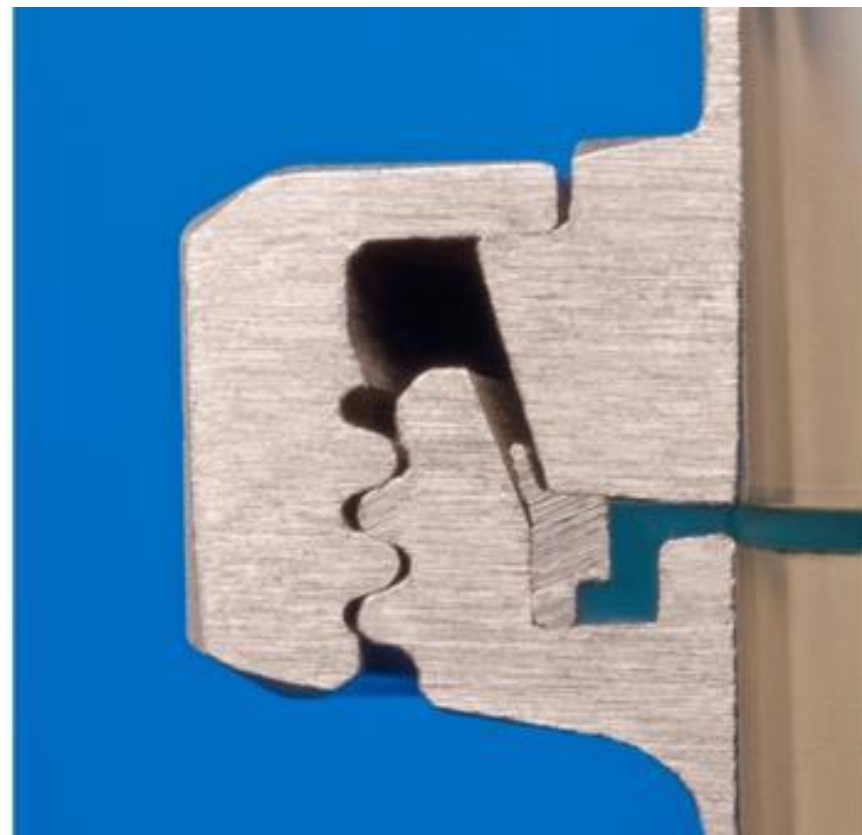

Dauwpunt ellende

O-ring ellende

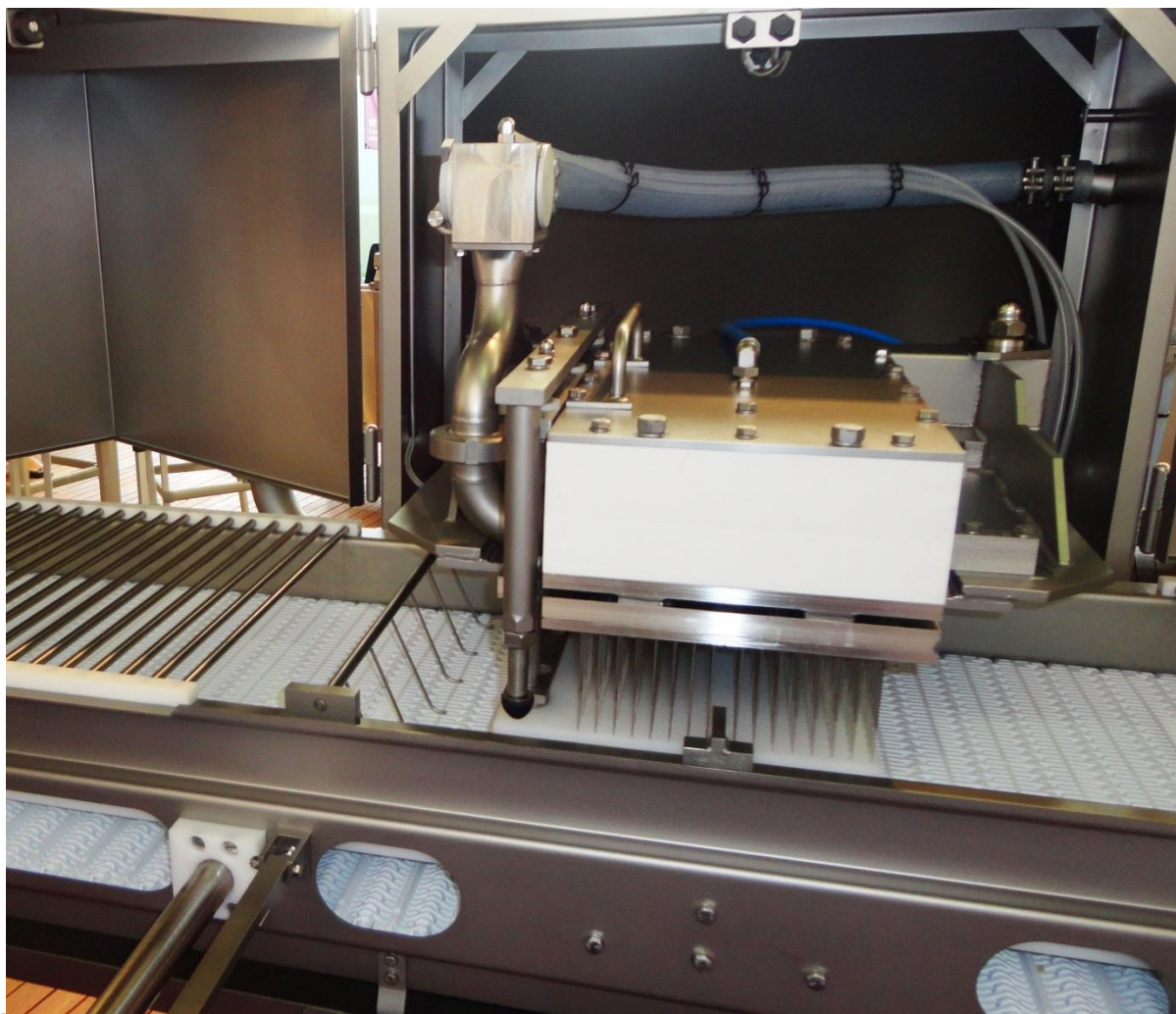

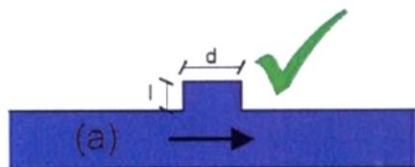
Scientia nova

De pekelinjector ellende

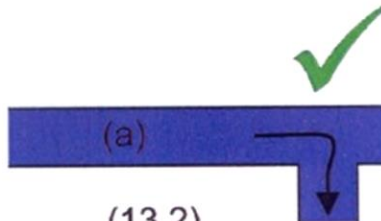

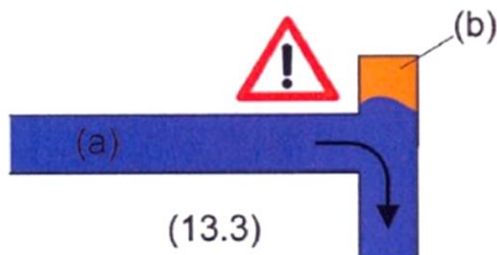
Dode hoek ellende

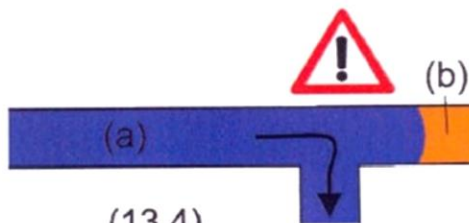
(13.1)

(13.2)

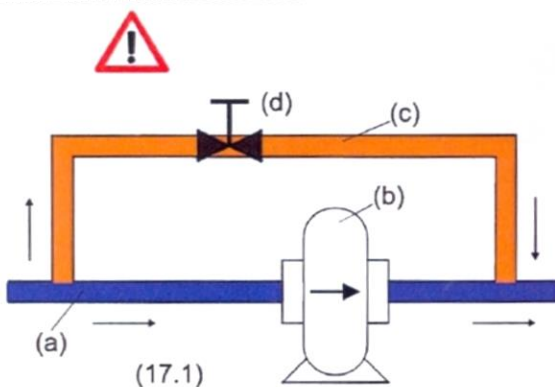

(13.3)

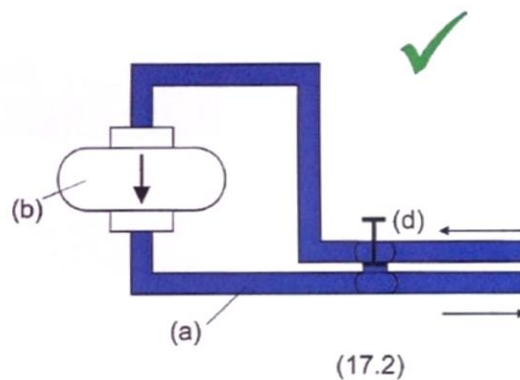

(13.4)

- Max 0,5D
- Legionella beheersplan
- Contaminatiegevaar

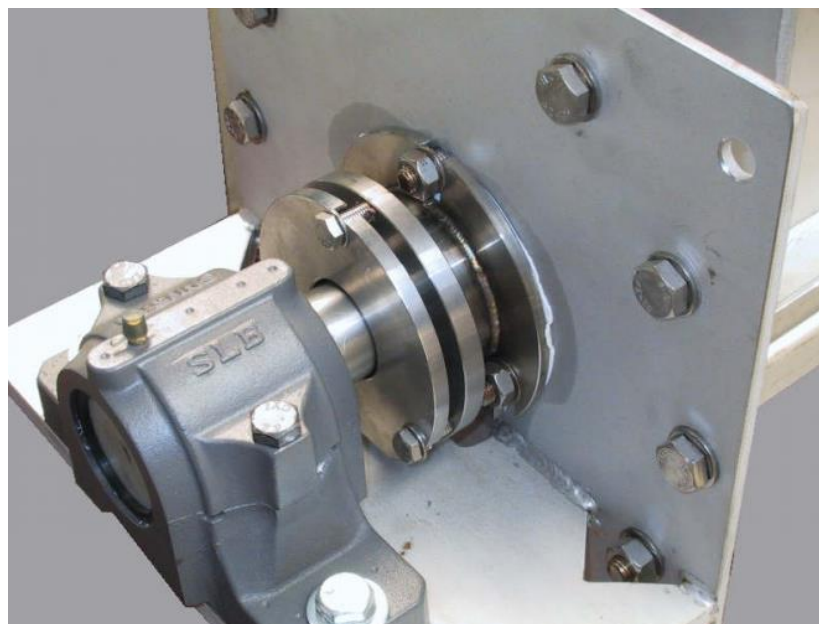
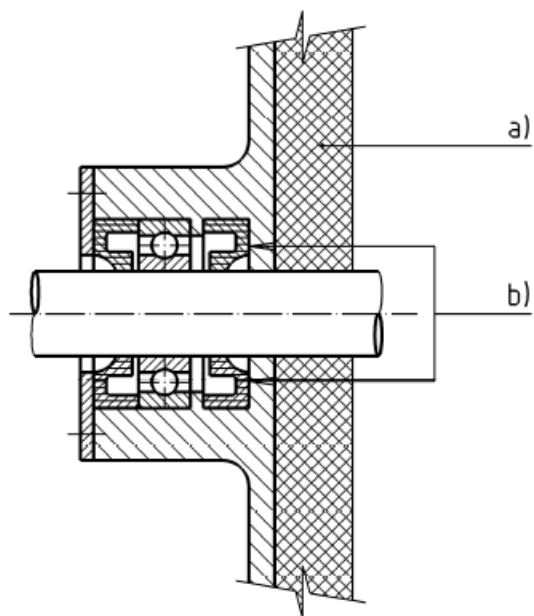

(17.1)

(17.2)

Afdichtings ellende

Scientia nova

Bedieningspanelen ellende

Inrichtings ellende

- Kruisbesmetting
- Logica bij handenwassen

Nog méér ellende

- Discipline TD

Listeria uitbraak Canada 2008

- Vleeswaren 220 soorten
- Oorzaak: *L.monocytogenes* in lijn 8 en 9
- Echte oorzaak: Asafdichtingen snij en verpakkingslijnen niet sanitair
- Gevolg: 22 doden en totale recall
- Leerpunten: Hygiënisch ontwerp toepassen.

Salmonella in koudgerookte zalm

- Oorzaak: “toevallige en ongelukkige samenloop van omstandigheden”® OVV
- Echte oorzaak: Gebrekkige borging hygiëne
- Gevolg: 4 doden en honderden zieken
- Leerpunten: **Snijschaaltjes** niet op internet kopen

Smaakafwijking in frisdrank

- Oorzaak: Smaakafwijking in toegevoegd vruchtensap. 0,0016%. (Aroma 0,1%)
- Echte oorzaak: Bacterie resistentie in pakkingen procesinstallatie. (pasteurisatie)
- Gevolg: Recall
- Leerpunten: Ander type pakking, drukschommelingen vermijden en desinfectieplan aangepast

EHEC in kiemgroenten

- Bron oorzaak: fecale besmetting vanuit de gedroogde Egyptische mungbonen
- Oorzaak gevolg: gebrekkige apparatuur, borging en geen goede leveranciersbeoordeling
- Gevolg: 53 doden en 3.950 zieken
- Leerpunt: **hygiënisch ontwerp** van de klimaatkamers en luchtstromen verbeteren

Vruchtensap besmet met gist

- Bron oorzaak: Besmetting met gisten en schimmels
- Oorzaak gevolg: Niet sanitair ontwerp van procesinstallatie. Dode punten in leidingwerk
- Gevolg: Bolle verpakkingen en recall
- Leerpunten: **hygiënisch ontwerp** nalopen en schoonmaakplan

Dunne yoghurt

- Oorzaak: Faagbesmetting in procesinstallatie
- Echte oorzaak: Ondeugdelijke lassen in leidingwerk
- Gevolg: Verlies marktaandeel, klanten
- Leerpunten: **Gekwalificeerde lassers, leidingafschot** bijstellen schoonmaakplan

Bacteriologische risico's

- Langere THT (*L.monocytogenes*) 2011
- Meer samengestelde producten (*Salmonellae*) 2012
- Meer vreemde import (Vreemde soorten)
- Prijsdruk retail (goedkoop ontwerp)

Hoe ontstaat bacterie resistentie

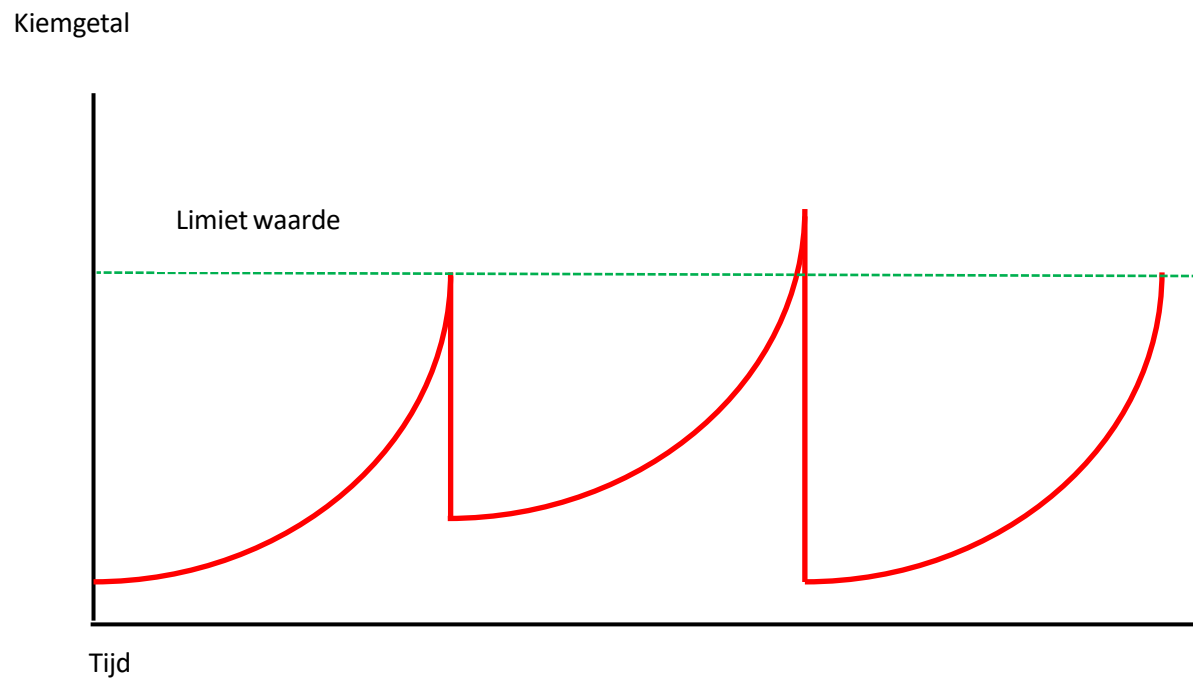
- Hoog zout
- Sterk zuur
- Zwak conserveermiddel
- Hoge temperatuur
- Antibiotica desinfectantia
- Te korte schoonmaaktijd
- Kan na 6 tot 24 maanden explosief worden

Vergelijk het met pesten

Schoonmaakinterval

- Biofilm groot gevaar
- Kiem voor resistentie

Leerpunten vanuit HDN lesstof

- Basiskennis microbiologie
- Begrippenkennis VM industrie
- Capillaire ruimtes vermijden
- Reinigen en desinfectie
- Opleiden inclusief toetsing
- Materiaalkennis, metalen en kunststoffen
- Stromingsleer
- Condensatie risico's onderkennen.

Vragen?
